

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 28 maart 2013

MEDITATIE

De Levensvorst

Onwetend van het feit dat Jezus Christus uit de dood was opgestaan, gaan aan de morgen van de dag van de opstanding vrouwen naar het graf. De evangelist Mattheüs noemt twee namen.

Maria Magdalena en de andere Maria. Met banden der liefde waren ze aan hun Meester verbonden. Hij is echter gestorven en begraven. Met vele raadsels bezet hebben ze tegenover het graf gezeten, maar daar konden ze niet blijven. "En wedergekeerd zijnde, bereidden zij specerijen en zalven." Zij begeren hun Meester te zalven om Hem voor verderf te bewaren. Zij hadden liever een dode Jezus dan geen Jezus, zij hadden meer vuur dan licht. Wat moet de sabbat lang geduurd hebben, want op de sabbat rustten zij naar het gebod. Doch wanneer deze dan ook voorbij is gegaan, is er geen houden meer aan. Zo schrijft immers Mattheüs: "En laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen de eerste

Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft.

Mattheüs 28 : 6a

dag der week, kwamen zij om het graf te bezien." Blind voor het feit dat Hij was opgestaan. Blind voor het feit dat Hij niet was gekomen om gediend te worden maar om te dienen.

Deze vrouwen hadden aanvaankelijke Christuskennis, maar waren nog blind voor Zijn borgwerk: Daar zal echter met Pasen licht over vallen. Wanneer zij bij het graf komen, is de steen afgewenteld en zegt een engel: "Vreest gijlieden niet, want ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft." Wat geven deze woorden de heerlijkheid van de Opgestane weer. Hij kon van de dood niet gehouden worden. Het geslachte

Lam is de groeve uitgekomen als de Leeuw uit de stam van Juda.

Hij is opgestaan. Een daad die van Christus Zelf uitging. Gods Woord spreekt er ook van dat Hij is opgewekt. Dan is het een daad die van God de Vader uitgaat, als bewijs dat Zijn Vader volkomen genoegdoening heeft gevonden in het volbrachte werk van Zijn Zoon. Vandaar dat Psalm 21 ons doet horen: "Hoe groot en schitterend is Zijn eer, door 't heil aan Hem bezeugen, hoe is Zijn roem gerezen. O, alvermogen Opperheer, wat glans wat majesteit, hebt Gij Die Vorst bereid!" Hij is opgestaan. Nu heeft Gods volk niet alleen een Middelaar van verdienste, maar ook van toepassing. Naar de mate waarin Gods Geest dit leert, mag Sion niet alleen een verneerde, maar ook een verhoogde Zaligmaker leren kennen. Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Het is alsof een zacht maar vriendelijk verwijt hier doorklinkt! Nee, Hij is niet weggenomen, maar opgestaan. De vrouwen krijgen onderwijs. Voor Zijn sterven had Jezus immers gezegd: "Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik U voorgaan naar Galilea."

Uit Lukas 24 blijkt dat dit onderwijs gezegend is geworden. "En zij werden indachtig Zijn woorden." Dan worden de ogen verlicht en de nevels opgeklaard. Pasen spreekt ons niet alleen van het heilsfeit van de opstanding. Maar uit het heilsfeit mag ook de heilsbeleving vloeien. En wie de heilsbeleving van Pasen mag ervaren, weet met Paulus: "Welke overgeleverd is om onze zonden én opgewekt is om onze rechtvaardigmaking." Wat is het een zaligheid om vanwege het werk van een drieëinig God te mogen weten: "De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan, ook ziet Gij geen van hunne zonden aan, Gij vindt in gunst en niet in wraak Uw lust, de hitte van Uw gramschap is geblust." Moge de paasgroet van weleer de paasgroet van heden zijn: "DE HEERE IS WAARLIJK OPGESTAAN!"

Inhoud

- 1 De Levensvorst
- 2 Hij is gezien! (1)
- 3 Bijbelstudie: De Heilige Geest (7)
- 4 Het feit van Pasen
- 5 Even maar...
- 6 Goede Vrijdag en het avondmaalsformulier
- 7 Tumult in Amsterdam
- 8 Wanneer is het Pasen?
De paasdatum verschilt per jaar, ook wereldwijd
- 10 Geref. Gemeente Aalburg neemt
nieuw kerkgebouw in gebruik
- 11 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

91e jaargang

Nr. 26

Rijssen,

ds. J. Karels

Hij is gezien!

Nog enkele dagen en het is weer Pasen. Er is iets onzegbaar verdrietigs in de manier waarop de wereld dit grootste van de christelijke heilsfeiten viert. Het is een eieren-raap-feest geworden. Wonderlijk uitgedoste paashazen buitelen in winkelcentra om ons heen. Dan merk je weer eens, heel pijnlijk, hoe ver wij weg zijn gegroeid van de wortels van wat eenmaal een gedoopte en christelijke natie mocht heten.

We behoeven de lezers van ons blad hopelijk niet uit te leggen wat de Kerk des Heeren op de paasdagen gedenkt. Christus is opgestaan. Of opgewekt. Christus is opgestaan. Of opgewekt. Op beide manieren wordt het in het Nieuwe Testament gezegd. Zeggen we dat Hij is *opgewekt*, dan ligt alle nadruk op het werk van God de Vader. Hij aanvaardde de door Zijn Zoon betaalde losprijs en wekte Hem op uit de staat van de dood. Zeggen we dat Christus is *opgestaan*, dan valt het licht op Zijn eigen daad: Hij had macht Zijn leven af te leggen en had macht het wederom te nemen (Johannes 10:18).

Maar nu een vraag: hoe *weten* wij nu eigenlijk dat Christus is verrezen uit de doden? Er is immers niemand bij geweest op die vroege zondagochtend daar in de hof, vlak bij de heuvel Golgotha. Misschien zal iemand zeggen: wij weten het omdat Hij is verschenen. Zegt Lukas dat niet zo treffend, dat Hij Zichzelf levend vertoond heeft aan Zijn apostelen, 'met vele gewisse kentekenen, veertig dagen lang, zijnde van hen gezien'? (Hand. 1:3)? Dat is waar. Maar... als Hij nu eens *niet* verschenen was? Aan niemand? Dan zouden Zijn discipelen nóg hebben moeten geloven dat Hij was opgestaan. Waarom? Omdat Hij het had *voorzegd*, keer op keer. Gelijk Jona drie dagen... En als Hij het nu eens niet had *voorzegd* dat Hij zou opstaan? Dan zouden zij het nóg hebben moeten geloven. Waarom? Omdat de Schriften - wij zouden zeggen het Oude Testament - ervan spraken. Zei de profeet Jesaja niet: 'Hij zal de dagen verlengen'? Op die Schriften komt Christus na Zijn opstanding ook

telkens weer terug. Toen opende Hij hun verstand, dat zij de Schriften verstonden...

Maar ach! Zo had het *moeten* zijn, het is waar. Maar Gods Woord leert ons dat de discipelen zo ontzaglijk hardleers waren. Bent u er wel eens blij mee geweest dat dit zo eerlijk wordt beschreven? Dat kan alleen maar een troost zijn voor hardleerse mensen. Om die hardleersheid van Zijn jongeren te hulp te komen, is Christus verschenen. Met vele gewisse kentekenen! Gedurende de veertig dagen tussen Zijn opstanding en Zijn hemelvaart. Over die verschijningen willen we in dit artikel iets schrijven. U moet hier geen meditaties over al die verschijningen verwachten; dat kan niet in een kort artikel. We willen de verschijningen alleen voor onze lezers op een rij zetten en hier en daar een enkele verklarende opmerking maken.

Eerst aan Maria Magdalena...

Hoe vaak de Heere verschenen is, weten we niet helemaal zeker. Vele uitleggers van de Schrift denken van tien maal. We sluiten ons daar maar bij aan. Wél zeker is aan wie Hij het *eerst* verschenen is. Dat staat duidelijk in Markus 16:9: aan Maria Magdalena. Wij weten niet zoveel van haar. Zij was afkomstig uit het Galilese plaatsje Magdala. Zij was een bezetene geweest. Zeven duivelen had Christus uit haar geworpen! Sindsdien is zij de Heere gevolgd en heeft Hem gediend van haar goederen (Lukas 8:3), samen met Johanna en Susanna en vele anderen. Zij stond bij het kruis toen Hij stierf (Johannes 19:25). Zij was ook tegenwoordig bij Zijn begravenis. Samen met de andere vrouwen ging zij in de vroege paasmorgen naar het graf. Toen zij zag dat de steen was afgewenteld, is zij teruggegaan naar Jeruzalem. Daar zocht zij Petrus (!) en Johannes op. Een ontroerende blijk van haar liefde: zij kon niet boven de apostelen staan die aan de Heere gegergd waren geweest, zelfs niet boven hem die Hem verloochend had. Uitvoerig beschrijft de evangelist Johannes ons hoe Christus Zich aan haar

verschenen is; hij is de enige die dat zo tot in details doet. Onvergetelijk zal dat ene woord van de Zaligmaker haar zijn gebleven: 'Maria...'. Zij had zich omgekeerd en tot Hem gezegd: 'Rabbouni...', Meester. Eén diepe teleurstelling wachtte haar die ochtend nog wel: toen zij aan de treurende en wenende discipelen boodschapte dat zij de Heere had gezien, geloofden zij het niet (Markus 16:11). Toch kon dat haar onuitsprekelijke vreugde niet wegnemen!

Toen aan de vrouwen

We zullen al de namen van de vrouwen die op weg waren gegaan naar het graf nu maar niet opnoemen. Salome was erbij, Maria, de moeder van Jakobus, een zekere Johanna en nog anderen. Het is niet altijd gemakkelijk de identiteit van die vrouwen vast te stellen. De lezer moet bijvoorbeeld Johannes 19:25 maar eens opslaan. Stonden daar nu drie, vier of vijf vrouwen bij het kruis?

Opmerkelijk is wel dat deze vrouwen de engelen zien in het open graf. Petrus en Johannes hadden die engelen *niet* gezien! Ligt hier een hemelse terechtwijzing in dat zij als apostelen beter hadden moeten weten? Wat óók opvalt is dat het de vrouwen niet verboden wordt de voeten van de Heere Jezus te grijpen, wanneer Hij Zich aan hen heeft geopenbaard. Dat mocht Maria Magdalena nu weer *niet* doen...

En is van Simon gezien...

We zullen de verschijning aan Simon Petrus wel voor de derde verschijning van Christus moeten houden. Immers, wanneer de Emmaüsgangers 's avonds terugkomen in Jeruzalem, worden zij door de vergaderde discipelen begroet met de woorden: 'De Heere is waarlijk opgestaan en is van Simon gezien!' De Schrift legt een sluier over de ontmoeting van Christus met de discipel die Hem had verloochend. Die sluier zal er niet zijn wanneer Petrus later aan de Zee van Tiberias in zijn ambt zal worden hersteld (Johannes 21). Daar mochten zes anderen bij zijn. Maar wat heeft plaatsgevonden in de persoonlijke ontmoeting van Simon Petrus met zijn opgestane Meester, zal niemand ooit weten dan die beiden. Anderzijds zal ieder afgedwaald schaaap dat door de Heere wordt opgezocht er wel iets van verstaan...

Twee die gingen in het veld

Zó spreekt Markus erover: Na dezen is Hij geopenbaard in een andere

De Geest des verstands

'En op Hem zal de Geest des HEEREN rusten, de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreze des HEEREN'.

Jesaja 11:2

gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen. Sommige uitleggers hebben gemeend dat het hier niet over de Emmaüs-gangers gaat, omdat er zo staat dat de Heere Jezus 'in een andere gedaante' is geopenbaard. Bij de twee mannen die naar Emmaüs wandelden was daar geen sprake van, zo stellen zij. Hun ogen werden immers 'gehouden, dat zij Hem niet kenden' (Lukas 24:16). Wij delen die mening niet! Het gaat hier wel degelijk over Kleopas en zijn vriend, wandelend gedurende die zondagmiddag de elf kilometer lange weg van Jeruzalem naar Emmaüs. Kanttekening 13 bij Lukas 24 lost het probleem op; de lezer kan het zelf wel opzoeken.

Gesloten deuren in de avond...

Bij de vijfde verschijning van Christus is het avond geworden, de avond van de eerste dag der week. Hebt u er overigens wel eens op gelet dat de meeste van de verschijningen van de opgestane Middelaar hebben plaatsgevonden op de eerste dag der week? Op sabbatisten (en die komen er in christelijke kring helaas steeds meer) zal dit feit niet veel indruk maken, maar wij vinden er een impliciete aanwijzing in dat de verrijzenis van Christus de eerste dag der week heeft gemaakt tot de 'dag des Heeren'.

Twee personen zijn opvallend afwezig bij deze vijfde verschijning: Judas en Thomas. Maar om zo heel verschillende redenen! Wij lezen dat de verschijning geschiedt 'als de deuren gesloten waren, waar de discipelen vergaderd waren'. Dat leert ons minstens twee dingen: de discipelen hebben de Joden gevreesd en ze hebben de Heere niet verwacht. Toch is Hij gekomen. Hoe? Drong Hij door het hout van de gesloten deuren heen? Die verklaring is volstrekt onnodig en ook ongewenst. Hij heeft de deuren door Zijn Goddelijke kracht geopend. Toen *stond Hij in het midden!* We moeten er op letten dat wij het dáár altijd aan weten kunnen, of de Heere tegenwoordig is als de gemeente samenkomt: wanneer Hij tegenwoordig is, staat Hij altijd in het midden. Ook in de prediking. Op wondere wijze breekt Christus het ongeloof van Zijn jongeren door hun verstand te openen, zodat zij de Schriften verstaan (Lukas 24:45).

Volgende week hopen we verder te gaan met de andere verschijningen.

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

Op verschillende plaatsen in Gods Woord worden wijsheid en verstand als synoniemen gebruikt. Denk maar aan Spreuken 2:6: 'Want de HEERE geeft wijsheid; uit Zijn mond komt kennis en verstand'. Er zijn dan ook uitleggers die er een synoniem in zien, wanneer er gesproken wordt over de Geest der wijsheid en des verstands. Anderen maken echter onderscheid tussen die beiden.

Waar bestaat het onderscheid dan in? Wel, het kan zijn dat iemand bedeed is met de vreze des Heeren die het beginsel is van alle ware wijsheid, maar die toch onverstandig handelt. Om maar een voorbeeld te noemen: David was een kind van God, bedeed met de ware wijsheid, maar hij heeft verschillende dingen gedaan die onverstandig waren.

Daarom is het ook zo nodig om bedeed te zijn met de Geest des verstands. Zoals de Heere tot Jozua sprak in Jozua 1:8: 'Dat het boek dezer wet niet wijke van uw mond, maar overleg het dag en nacht, opdat gij waarneemt te doen naar alles wat daarin geschreven is; want alsdan zult gij uw wegen voorspoedig maken en alsdan zult gij verstandiglijk handelen'. En de dichter van Psalm 41 zegt in vers 2-4: 'Welgelukzalig is hij die zich verstandiglijk gedraagt jegens een ellendige; de HEERE zal hem bevrijden ten dage des kwaads. De HEERE zal hem bewaren en zal hem bij het leven behouden, hij zal op aarde gelukkig gemaakt worden. Geef hem ook niet over in zijner vijanden begeerte. De HEERE zal hem ondersteunen op het ziekbed; in zijn krankheid verandert Gij zijn ganse leger'.

Hieruit blijkt duidelijk dat het verstandiglijk handelen de zegen des Heeren met zich meebrengt. En dan gaat het natuurlijk over het geheiligde verstand. Dat is geen vrucht van de akker van de mens, maar een vrucht van de Geest des verstands.

De wijsheid is het voornaamste, zegt de Spreukendichter. Maar hij voegt er aan toe: 'Verkrijg dan wijsheid en verkrijg verstand met al uw bezitting'.

Dat de Geest der wijsheid en des verstands onze Leidsman zou mogen zijn.

Ermelo, ds. P. Melis

Het feit van Pasen

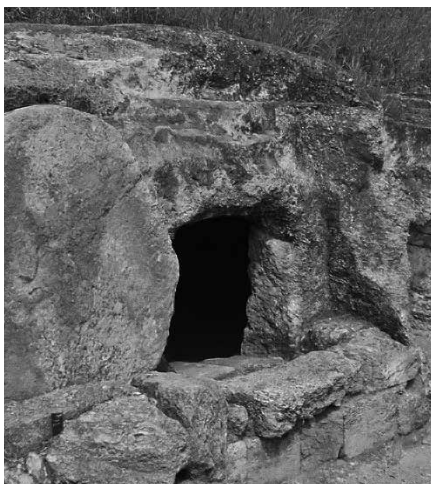
'Hij is opgestaan.'

Matthéüs 28:6m

Het is Goede Vrijdag geweest. Christus heeft de rekening aan Zijn Vader betaald. Nu krijgt Hij de kwitantie, dat de rekening betaald is. Alles is voldaan. Door het feit van Pasen wil de Heere Zijn kinderen leren dat zij in Christus zijn vrijgesproken van schuld en strafen hen een recht is geschonken op het eeuwige leven.

Zo is Pasen het feest van de opstanding voor een veroordeelde zondaar, die onder de last van zijn hemelhoge schuld vanwege de zonde, door het geloof mag zien op de opgestane Levensvorst. Daar maakt de Vader het door de Heilige Geest aan de ziel bekend: 'Ik vind in gunst en niet in wraak Mijn lust; de hitte van Mijn gramschap is geblust'.

Bij de opstanding van Christus zijn de hemel en de aarde betrokken. De aarde beefde. Er was sprake van een grote aardbeving. Ook bij de dood van de Middelaar was er een aardbeving. De dood en de opstanding van Christus hebben niet alleen betekenis tot zaligheid van zondaren, maar voor de gehele schepping. Christus' opstanding luidt ook de wedergeboorte in van de nieuwe hemel en de nieuwe

Hij is opgestaan. Hij leeft. Ik ben de Opstanding en het Leven, zo heeft Christus betuigd aan Martha. Wie had het ooit kunnen geloven?

aarde, waarop gerechtigheid wonen zal. Daarom beefde de aarde.

De engelen waren erbij betrokken. Er daalt een engel neer van de hemel. Zijn gedaante is gelijk de bliksem en zijn kleding gelijk sneeuw. Het is één van de heilige troongestenen. Aan deze engel valt de eer te beurt om de hemel op de aarde te vertegenwoordigen en boodschapper te zijn van de opstanding van Christus. De engel begeeft zich, zonder zich om de wachters te bekommeren, naar het graf en wentelt de steen af. Zoals een knecht de deur opent voor zijn heer, zo maakt de engel de weg uit het graf vrij voor de Middelaar.

Bij wat er in het graf gebeurt, is niemand aanwezig. Dat blijft een goddelijk geheimenis. Dat blijft aan mensenogen onttrokken. Dat is Gods werk. De drie Personen zijn er bij betrokken. De Vader wekt de Zoon op. Petrus spreekt daarvan in Handelingen 3:15: 'En de Vorst des levens hebt gij gedood, Welken God opgewekt heeft uit de doden; waarvan wij getuigen zijn'.

Christus staat op door Zijn eigen kracht. Hij heeft ervan gesproken tijdens Zijn omwandeling op aarde: 'Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme. Niemand neemt hetzelfde van Mij, maar Ik leg het van Mijzelfen af; Ik heb macht hetzelfde wederom te nemen' (Joh. 10:17,18).

Het is ook het werk van de Heilige Geest, zoals de apostel Paulus daarvan spreekt in Romeinen 1:4.

Hij is opgestaan. Hij leeft. Ik ben de Opstanding en het Leven, zo heeft Christus betuigd aan Martha. Wie had het ooit kunnen geloven? De vrouwen hadden er niet op gerekend dat het graf leeg zou zijn. De discipelen hadden het niet geloofd wat Jezus hen voorzgd had, dat Hij na drie dagen zou opstaan. Het is immers voor ons menselijk verstand verborgen. De Sadduceeën geloofden niet dat er een opstanding van de doden is. Maar Hij, Die gezegd had dat Hij macht had het leven weer te nemen, heeft het genomen.

Op vrijdagmiddag had Hij Zijn geest bevolen in de handen van Zijn Vader. Nu ontvangt Hij die geest weer terug van Zijn vader. Hij is opgestaan. Hij heeft de dood en het graf overwonnen. Hij is opgestaan met een verheerlijkt en onsterfelijk lichaam. Van smart en smaad ontheven. Ontslagen van rechtsvervolging.

Als een onschuldig ter dood veroordeelde heeft Christus de straf gedragen. Nu staat Hij op als een vrij man. Het recht van Zijn Vader is vervuld. Daarom zond de Rechter Zijn dienstknecht om de steen van het graf af te wentelen en Hem in vrijheid te stellen. 'Hij is hier niet', zal de engel tot de vrouwen zeggen. Kijk maar in het graf. Het graf is leeg. Het einde van de Kerk is niet de dood en het graf, maar het eeuwige leven. De dood is overwonnen, het graf naar boven is geopend voor de bruid van Christus. Hebt u al eens in het lege graf mogen zien? Weet u niet hoe u van schuld en straf bevrijd moet worden? O, ongetrooste, door onweder voortgedrevene, zie dan eens in het graf. Het is leeg. Het is Pasen. Dat betekent: voor-

Het mocht voor u eens Pasen worden: Ik zal niet sterven, maar leven en de werken des Heeren vertellen. Dan krijgt het feit van Pasen waarde en betekenis.

bijgaan. Zoals de engel des doods de huizen van de Israëlieten voorbijging als hij het bloed zag, zo is ook door de dood van Christus de dood van Gods kinderen in het graf gedood. Pasen predikt voor de Kerk: Er is geen vloek meer, die wij ons hebben waardig gemaakt; er is geen ondergang meer, want Christus kwam uit de dood om als Overwinnaar te voorschijn te treden. Het oude is voorbijgegaan, het is alles nieuw geworden.

Het mocht voor u eens Pasen worden: Ik zal niet sterven, maar leven en de werken des Heeren vertellen. Dan krijgt het feit van Pasen waarde en betekenis. Ook voor u, voor jou? De steen, dien de bouwlieden verworpen hadden, is tot een hoofd des hoeks geworden. Dit is van den HEERE geschied, en het is wonderlijk in onze ogen. Dit is de dag, dien de HEERE gemaakt heeft; laat ons op denzelfen ons verheugen, en verblijd zijn.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Gedichten van 'meester Droogers'

De opstanding

Wijze: Daar juicht een toon

In Jozefs hof, in 't nieuwe graf,
daar was het dat God leven gaf.
Zijn Zoon wordt uit de dood gehaald.
Ook hier heeft satan weer gefaald!

De vijand dacht: daar ligt Hij neer.
Nooit ziet men Hem in Isrel weer.
Voor 't graf verzegeld ligt de steen.
Gewonnen was het, naar 't hun scheen.

De aarde beeft, een engel komt.
De wachters sidd'ren, staan verstomd.
Zij vluchten weg; de steen ligt neer.
Gods Zoon verlaat het graf nu weer!

Hij stond ook Zélf op uit de dood:
De dóód is hier door Hem gedood.
Daartoe was Hij in 't graf gedaald
en heeft de zege daar behaald!

Op aarde bleef Hij korte tijd.
Toch heeft Hij daar Zijn volk verblijd
toen Hij tienmaal aan hen verscheen.
Dan gaat Hij naar de Vader heen.

Even maar...

Ja

Het is eigenlijk maar even. Dat moment daar voor in de kerk, op tweede paasdag of op een ander tijdstip. Dat moment dat jij je ja-woord uitspreekt op de vier belijdenisvragen, die al eeuwen lang bij een gelegenheid als deze gesteld worden. Na een heel winterseizoen week aan week de belijdeniscatechisatie gevolgd te hebben, hoor je als belijdeniscatechisant je naam vanaf de kansel noemen. En vervolgens klinkt daar voor in de kerk: jouw ja. Korter kan het eigenlijk niet. Bij de volwassendoop moet er op de vijf vragen vijf keer ja gezegd worden. Wezenlijk maakt het aantal keren niet uit: voor elk van de vier belijdenisvragen geldt dit ene ja-woord, dat gehoord wordt door de alwetende Hartenkenner. Hij peilt dat ene woordje. Hij vraagt: 'maar laat je ja ja zijn' (Matth. 5:37a). Hij vraagt je hart. Hij ziet je hart. Hij kent je weg naar de volwassenheid, tot dat ogenblik voor in de kerk. Misschien liggen er bruisende jaren achter je. Of verliep je leven wat rustiger, kab-

belend. Maar we moeten allemaal bekeerd worden, van onze slechtheid en zeker ook van onze braafheid. Dat geldt voor jongste zonen en dochters, maar ook voor oudste, die uiterlijk netjes bij het vaderhuis bleven. Hij overziet ook je hele levensweg hierna. Ik hoop dat je daar indrukken van mag hebben. Levende indrukken. Dat je bij het uitspreken van je ja-woord allereerst en allermeeest voor Gód staat. Die God Die je leven tot hier toe leidde en je tot hiertoe bracht. Die het in je hart gaf om belijdenis te gaan doen. Belijdenis met één woord en daarna met vele woorden en daden. In het openbaar en in het verborgene. Want op allerlei manieren doe je immers belijdenis. Al is dat moment vóór in de kerk wel uniek, toch moet je goed beseffen, dat het om heel je leven gaat, vóór Pasen en ná Pasen. Hij liet je dragen onder de bediening van het genadeverbond, de plaats waar Hij 'van kind tot kind' wil wonen en werken naar Zijn welbehagen. De plaats waar Hij je hield en bewaarde (of waar Hij je bracht).

Nu spreek je uit, dat je daar op die plaats wilt blijven. Van harte toch? Je bevestigt met dat ene ja-woord: 'Eén ding is nodig. Ja, het hele Woord van God heeft zeggingskracht over heel mijn denken en doen. Ik zal me aan de ambtelijke bearbeiding onderwerpen. Méén je het echt? Dat zal in de weerbarstige praktijk blijken uit je daden! Weet je nog wat je als kind zong? Al wat u ontbreekt, schenk Ik, zo gij 't smeekt, mild en overvloedig? Nu ben je wat ouder geworden. Je staat op een kruispunt. Maar dit Woord is nog steeds waar! Opdat jij in je onmogelijkheid en hulpeloosheid je schuldige hart zult openleggen voor de Heere: Heere, bekeert U me, dan zal ik bekeerd zijn. Geeft U me wat U beveelt, en beveelt U dan maar wat U wilt. Met de kerk der eeuwen bidden we je na je ja-woord daarom van harte toe: de goede en grote God verlene goedertierenlijk tot dit uw heilig voornemen Zijn goddelijke genade en zegen, door onze Heere Jezus Christus. Amen.

v. A.

Goede Vrijdag en het avondmaalsformulier

Deze gedenkdag bepaalt ons bij de grote betekenis van het sterven van de Zoon van God in de menselijke natuur. Wat is het licht van de Heilige Geest nodig om niet te blijven staan bij de geschiedenis alleen, maar om ook de bevindelijke toepassing voor eigen hart en leven te leren verstaan. Ons avondmaalsformulier vertolkt in drie passages welke betekenis het kruislijden van Christus krijgt in het leven des geloofs van Gods kinderen. We willen kort bij drie passages stilstaan.

Het gewicht van de zonde en Gods recht

Het kruis bepaalt ons bij het gewicht van de zonde en de toorn Gods over de zonde. In het stuk van de zelfbeproeving wordt gewezen op de noodzaak van de kennis der ellende omdat de Heere daardoor de noodzaak en begeerte werkt om van de zonde verlost te worden.

Zonde betekent dat wij vloek- en doemwaardig zijn en liggen onder toorn Gods. Kennis van de zonde is nodig omdat het doet zien het grote gewicht van de zonde.

Wat kunnen wij van nature, door onze blindheid en dwaasheid, gemakkelijk over zonde spreken of over de zonde heenleven. Ja, zelfs kan het zijn dat we spreken over het kruislijden van Christus, zonder dat we ten diepste beseffen waarom dit kruislijden nodig was. Het kruis leert dat God geen

afstand kan doen van Zijn heilig recht en daarom nooit een zondaar genadig kan zijn als er niet betaald is met de dood.

Ons avondmaalsformulier spreekt hier van: 'Aangezien de toorn Gods tegen de zonde zó groot is, dat Hij die (eer Hij ze ongestraft liet blijven) aan Zijn lieve Zoon Jezus Christus met den bitteren en smadelijke dood des kruises gestraft heeft'. Nooit kan God de zonde ongestraft laten, want dan moet Hij afstand doen van Zijn recht. Met diepe verwondering lezen we hier dat onze vaders onder woorden brengen dat de Heere geen andere weg zag waardoor Zijn volk van de zonde verlost kon worden dan door het Borglijden van Zijn eigen, enige, lieve Zoon.

God eist van Zijn Zoon als Sions Borg en Middelaar de dood des kruises om de zonde van Zijn volk. Tegelijk geeft Hij, uit eeuwige liefde tot Zijn volk, Zijn Zoon over in de dood.

In Jesaja 53:10 lezen we: 'Het behaagde de Heere Hem (de Knecht des Vaders) te verbrijzelen'. En nu zal het kruislijden van Christus voor ons, in de lijn van onze vaders, alleen waarde krijgen tegen de achtergrond van de ontzaglijke ernst van de zonde, die Gods toorn heeft opgewekt.

Het bloed der verzoening en des verbonds

In ons avondsmaalsformulier worden Gods kinderen opgeroepen het

plaatsbekledende lijden van Christus te overdenken en welke vrucht dit lijden van Sions Borg heeft voor Zijn kinderen. Deze overdenking wordt afgesloten met: 'En heeft eindelijk met Zijn dood en bloedstorting het Nieuwe en eeuwige Testament, het verbond der genade en der verzoening, besloten, toen Hij zeide: 'het is volbracht'.

In deze zin verbinden onze vaders de eeuwigheid met wat er in de tijd gebeurt op Golgotha. Aan het kruis hangt het Hoofd, de Borg en de Middelaar van het genadeverbond. Het Lam, dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld, volbrengt in de tijd nu met de daad wat al van eeuwigheid vast ligt, namelijk de vrijkoping van allen die Hem in het verbond gegeven zijn.

Zoals Christus in de eeuwigheid Zijn volk vertegenwoordigde, zo ook vertegenwoordigt Hij op Golgotha als plaatsbekledende en schuldovertrennende Borg al de Zijnen.

De zaligheid waarover God de Vader met de Zoon als Hoofd van het verbond hebben onderhandeld, kan alleen door God de Zoon tot stand worden gebracht door Zijn bloedstorting in de menselijke natuur.

God de Vader, als Handhaver van Gods rechtvaardigheid, kan en wil geen afstand doen van Zijn eis dat er betaald moet worden voor de zonde. Tegelijk wil de Zone Gods uit liefde tot Zijn Vader niets afdoen van deze eis en Zich daarom overgeven tot in de van God vervloekte dood des kruises. Wat een onbevattelijke liefde om Zichzelf over te geven tot in de dood.

De eeuwige weldaden

In de kruisdood van Christus is er weer een weg gebaad waardoor God Zich kan verzoenen met een zondaar en die zondaar in Zijn gunst en gemeenschap kan worden hersteld. De zaligheid ligt in de gerechtigheid die Christus als Borg heeft aangebracht.

Goede Vrijdag is de betaaldag voor de Kerk, werd vroeger daarom wel gezegd. Dit krijgt waarde als de Heilige Geest ons door de overtuiging van de wet gaat schuldig stellen aan Gods recht en leidt in een weg waarin alle hoop op behoud van onze kant ons gaat ontvallen.

Dan is het niet genoeg om in het algemeen te weten dat de Heere Jezus gestorven is aan het kruis, ja dan is het zelfs niet genoeg om te weten dat het mogelijk is om zalig te worden door de Heere Jezus. Dit is op zich al groot dat de Heere dat gaat leren. Maar

De zaligheid ligt in de gerechtigheid die Christus als Borg heeft aangebracht.

wie bevindelijk bij het kruis gebracht wordt, krijgt te doen met zijn vloekwaardigheid. Dat betekent: verloren gaan omdat God rechtvaardig is en er van mijn kant geen penning is om de hemelhoge schuld te betalen.

Dan wordt doorleefd dat verloren gaan eigen schuld is en dat God mij rechtvaardig voor eeuwig van voor Zijn aangezicht kan wegdoen. En wonderlijk, zo'n ziel zal de Heere rechtvaardigen en geen enkel onrecht toeschrijven.

Bent u zo al eens bij het kruis gebracht? God te beminnen en toch eeuwig van God gescheiden te worden, dat is wat de dichter van Psalm 116 noemt "het dodelijkst tijdsge wicht". Zo blijft er alleen over een eerover Gods, een verbondsbreker, die om eigen zonde verloren moet gaan. Zo iemand kan zich niets meer toe-eigenen wat nog waarde heeft voor God. Om zo het wonder te smaken dat in mijn dood God het leven gaat schenken vanuit Christus.

Bevindelijk wordt dan verstaan wat

in ons avondmaalsformulier staat: 'Want door Zijn dood heeft Hij de oorzaak van onzen eeuwigen honger en kommer, namelijk de zonde, weggenomen, en ons den levendmakenden Geest verworven; opdat wij door dien Geest (Die in Christus, als in het Hoofd, en in ons als Zijn lidmaten woont) met Hem waarachtige gemeenschap zouden hebben, en al Zijn goederen, het eeuwige leven, de gerechtigheid en de heerlijkheid, deelachtig worden'.

Goede Vrijdag betekent, zoals onze vaders daar teer en bevindelijk over spreken, kennis der zonde in het licht van Gods recht, kennis van de Borggerechtigheid van de Zoon Die met God verzoent, en zalig voorwerp zijn van de toepassende bediening van de Heilige Geest, Die deze door Christus verworven eeuwige weldaden toepast.

Rijssen-Zuid,

ds. A. Schreuder

Tumult in Amsterdam

Het is 7 november 1869. In de Nieuwezijds Kapel in Amsterdam loopt de kerkdienst ten einde. Voorganger is de moderne dominee F.W.B. van Bell, die al zo'n 14 jaar in Amsterdam staat. Dienstdoend ouderling is broeder G. Ruys. Nadat de predikant het 'amen' heeft uitgesproken, ontstaat plotseling rumoer in de kerk. Ouderling Ruys gaat staan, wijst naar de dominee en roept: 'Als ouderling van de Hervormde gemeente verklaar ik dat de leer welke die man zo even heeft verkondigd, een leugenleer is, niet uit God maar uit de duivel!' Enorme consternatie is het gevolg – en dat valt te begrijpen.

Zo'n zeven weken later, op eerste Kerstdag, volgt ouderling Knap het voorbeeld van zijn broeder Ruys. Ditmaal ontstaat de opschudding in de Nieuwe Kerk. Toen maakte de Amsterdamse predikant Eliza Laurillard een gedicht met de beroemd geworden woorden: 'Het ruyscht en knapt in Amsterdam...'

Wat was er toch aan de hand in de hervormde gemeente van Amsterdam, zo aan het eind van de jaren zestig van de negentiende eeuw? Er moet wel heel wat gebeuren, willen twee ouderlingen komen tot zo'n opzienbarende demonstratie van verontwaardiging en ongenoegen! Maar er wás ook veel gebeurd.

Ik hoop dat de lezer die de moeite wil nemen dit stukje door te lezen, zal begrijpen waarom we over deze dingen schrijven rond Pasen van het jaar 2013. Veel gegevens in dit artikel heb ik te danken aan het vijfde deel uit de bekende serie van dr. R.B. Evenhuis, "Ook dat was Amsterdam" (1978).

Het modernisme

In de jaren zestig van de negentiende eeuw werd de hervormde gemeente van Amsterdam gediend door een aantal rechtzinnige predikanten, maar ook door een tiental zeer begaafde en vaak welsprekende moderne predikanten. Amsterdam was toen nog een stad waarin de kerkdiensten

druk werden bezocht.

Als we het nu hebben over 'moderne' predikanten, moeten we wel beseffen dat we die term niet gebruiken in de vandaag gangbare zin van het woord. Het modernisme was een theologische stroming in de negentiende eeuw. Aanvankelijk was men in het begin van die eeuw nog uitgegaan van een bovennatuurlijke openbaring - al meende men wel dat die op redelijke gronden verklaarbaar moest zijn. Maar zo rond 1850 kwam het modernisme op.

Diep onder de indruk van de 'resultaten' van de natuurwetenschappen en onder de invloed van de steeds meer doorwerkende Verlichting, legde men de gehele Schrift op de snijtafel van de menselijke rede. Alles wat onbegrijpelijk was, werd daarmee voor onmogelijk verklaard. Het modernisme rekende radicaal af met het Schriftgezag, met de gedachte van een heilsgeschiedenis, met de Godheid van Christus en ook met Zijn opstanding. Merkwaardig was dat de 'moderners' soms wél wilden vasthouden aan de oude termen van de gereformeerde theologie, die men echter zó wilde invullen dat ze aansloten bij het denken van die tijd. Grote voorman van dit modernisme is de Leidse dogmaticus J.H. Scholten geweest, die ook de jonge Abraham Kuyper nog onder zijn studenten heeft gehad. Het is goed te begrijpen dat het modernisme veel opschudding en bezorgdheid veroorzaakte onder hen die wilden vasthouden aan de oude gereformeerde belijdenis.

Schokkende uitspraken

We willen een paar voorbeelden geven van uitlatingen, gedaan door moderne Amsterdamse predikanten uit die jaren. Zo sprak ds. G. van Gorkom in april 1872 over de Heere Jezus als 'de timmermanszoon van Nazareth, uitnemend als voorbeeld door zijn wandel, maar ten onrechte Gods Zoon genoemd'. 'Wij moeten', zo stelde Van Gorkom, 'ons losmaken van de traditie, ook al is die 2000 jaren oud en ons verstand gebruiken zonder ons te laten beïnvloeden door wat een dominee of een pastoor of wie ook zegt. En dan komt men mij aandragen met de leer van de drie-eenheid en dergelijke zaken. Met al dat oude gezeur moet het uit zijn...'

Is dat niet schokkend? En wat te denken van de woorden van ds. H.P. Hugenholz, die op Pasen 1871 de opstandingsverhalen ongerijmd en tegenstrijdig noemde en uitriep: 'De

gekruisigde Jezus van Nazareth ligt in het graf, en leeft onsterfelijk voort!' Twee jaar eerder had zijn broer al gezegd: 'Gij gelooft niet dat Jezus werkelijk op de zee heeft gewandeld; gij gelooft niet dat Jezus werkelijk water in wijn heeft veranderd; gij gelooft niet dat Jezus werkelijk doden in het leven heeft teruggeroepen; ik geloof het ook niet!'

En in een preek - nota bene voor weeskinderen - beweerde ds. Van Bell dat de jongelui anders en beter moesten gaan leven en als ze dat deden konden ze van hem 'alle scheepsladingen geloofsstukken cadeau krijgen'. Zó werd er eind jaren zestig, begin jaren zeventig van de negentiende eeuw geprekt in de kerken van Amsterdam. In dit licht krijgt het felle optreden van de ouderlingen Ruys en Knap toch een andere kleur. De beide mannen waren tot in het diepst van hun ziel gekrenkt en door de moderne predikanten op het hart getrapt in zaken die voor hen behoorden tot de fundamenten van het christelijk geloof.

Springlevend

Inmiddels zijn we ruim 140 jaar verder. Amsterdam is geen kerkelijke stad meer te noemen. Verschillende monumentale kerkgebouwen hebben een andere functie gekregen. Het modernisme in zijn negentiende-eeuwse gestalte is teloor gegaan. Dat gebeurde eigenlijk al heel gauw. Het ging vooral aan innerlijke verdeeldheid ten onder. Laten we echter niet menen dat het *gedachtegoed* van het modernisme verdwenen is! Het is springlevend. Ook vandaag zijn velen diep onder de indruk van de 'verworvenheden' van de natuurwetenschappen.

Ik las enkele jaren geleden in "Elsevier" (17 maart 2007) het volgende citaat: 'Mede dankzij Darwin weten wij vrij zeker dat de aarde miljarden jaren oud is, dat er uit een soort chemische oersoep een primitieve bacterie is ontstaan en dat er uit dit wezen - en nu slaan we wat tussenstapjes over - een primitieve mensaap is gegroeid. Vandaar is het nog maar een klein stukje wandelen naar de huidige mens...'

Dit citaat kenmerkt het denken van miljoenen. Men vindt het veel aannemelijker *dit* soort hypothesen te geloven dan de Godsopenbaring van Genesis 1. Enkele weken daarvoor had een redacteur van hetzelfde blad opgemerkt dat het pas échte domheid is te geloven op grond van de Bijbel dat de aarde zo'n 6000 jaar oud is...

Opvallend is dat twee onderwerpen uit de Schrift het altijd in het bijzonder ontgelden moeten: de schepping van hemel en aarde in zes dagen en... de opstanding van Christus. Dat laatste is overigens meestal het sluitstuk van de redenering.

Wat mij daarbij ook vaak treft, is de grote bescheidenheid van échte geleerden. Die weten niet zo gauw iets zeker. Veel en veel stilliger zijn de populair wetenschappelijke publicaties, die vaak meer populair zijn dan wetenschappelijk. Veel schade heeft enkele jaren geleden een boek als "De Da Vinci Code" van Dan Brown gedaan, waarin een relatie wordt gesuggereerd tussen Maria Magdalena en de Heere Jezus. Boeken als deze doen in duizenden harten hun duiwelse werk.

Maar nu...

Voor Gods kinderen is de opstanding van de Middelaar het hart van alle heilsfeiten en de grond van hun za-

ligheid. In het wondere hoofdstuk 1 Korinthe 15 wijst de apostel Paulus erop dat werkelijk alles 'ijdel' (zinloos, tevergeefs) is, als Christus niet zou zijn opgestaan. De prediking is dan zinloos, het geloof verliest zijn grond, Gods kinderen zijn nog in hun zonden en verloren zijn allen die in Christus ontslapen zijn.

Een ogenblik verplaatst de apostel zich in deze verschrikkelijke gedachte. Maar dan, als het ware ontwakend uit een bange, bange droom, roept hij in vers 20 uit: 'Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden dergenen die ontslapen zijn!'

Van het belang van deze dingen zullen de ouderlingen die destijds in Amsterdam op zo'n opzienbarende manier protesteerden tegen de preken van hun moderne dominees, iets hebben beseft. Beseffen wij het ook?

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

Wanneer is het Pasen?

De paasdatum verschilt per jaar, ook wereldwijd

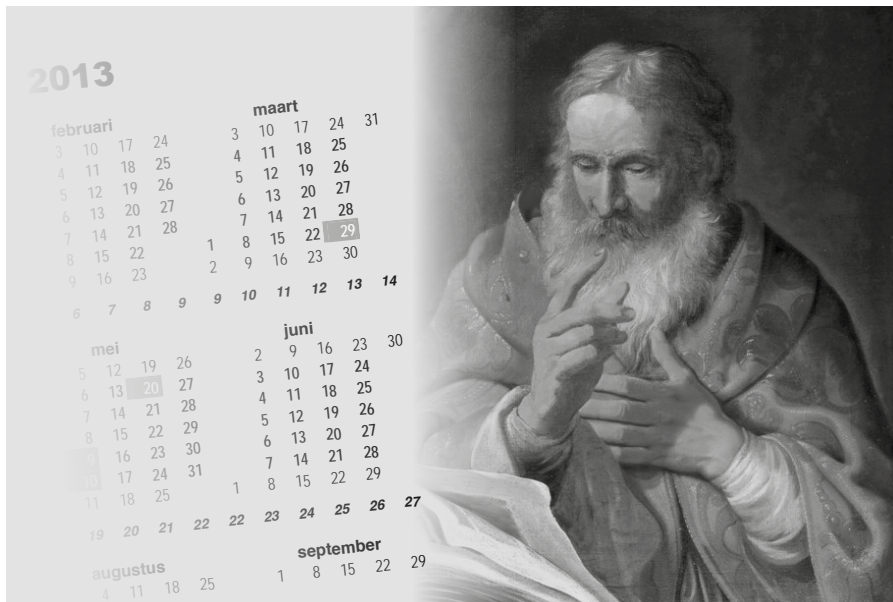
Wanneer is het Pasen? Het is een vraag die we allemaal wel eens stellen. Voor het tijdstip van Kerst is de vraag overbodig. Kerst valt jaarlijks op een vaste datum: 25 en 26 december. Voor Pasen heeft men ook wel geprobeerd om te komen tot een vaste datum vooral vanwege economische motieven. Dit is echter nooit gelukt.

Niet alleen de datum verschilt per jaar, ook wereldwijd vind je verschillen rond de datum waarop Pasen valt. In 2013 houden de Oosters-Orthodoxe kerken op 5 mei Pasen. Voor de westerse kerken is dat op 31 maart. Het Pascha voor de joden valt op 26 maart. De verschillen kunnen jaarlijks groter of kleiner zijn. Zo viel in het Westen Pasen in 2008 op 23 maart en het Pascha voor de joden op 20 april. Ook hierin is door de eeuwen geprobeerd meer eenheid te krijgen. Ook daarover is nooit overeenstemming bereikt.

Verschil in kalender

De verschillen in de datum van Pasen worden veroorzaakt door het hantieren van verschillende jaarkalenders. Onze kalender is gebaseerd op de stand van de zon. Dat is niet altijd zo geweest. In het verre verleden was de maan bepalend voor het verloop van het jaar.

De Joodse kalender, waarvan we ook in de Bijbel lezen, is gebaseerd op de stand van de maan. Iedere nieuwe maand begint met nieuwe maan. Maanden hebben zo 29 of 30 dagen. De eerste maand bij de Joden, de maand Nisan, begint altijd op de nieuwe maan die het dichtst bij de lente ligt. Een jaar duurt bij de Joden korter dan bij ons. De correctie vindt plaats door geen schrikkelag in te lassen maar een schrikkelmaand. In een periode van negentien jaar gebeurt dit zes keer. De Joodse kalender wil onder meer voorkomen dat Grote Verzoendag op vrijdag of zondag valt. Daardoor valt Pascha (14^e Nisan) nooit op

Het is vooral Augustinus die het woord Pascha niet alleen met lijden verbindt, maar ook met de overgang van de dood naar het leven, ook in het persoonlijk leven.

zondag, dinsdag of donderdag.

De oosterse kerk hanteert voor de berekening van de datum van Pasen de Juliaanse kalender. Deze kalender is onder Julius Ceasar in 46 v. Chr. ingevoerd. De berekening van het begin van de lente kan afwijken van onze kalender en daardoor verschilt de paasdatum dan ook. Als het begin van de lente dicht tegen de zondag ligt, schuift men in het oosten de paasdatum zo'n dertig dagen door.

In het westen baseert men zich op de kalender die in 1582 door paus Gregorius XIII werd ingevoerd. In de zestiende eeuw constateerde men namelijk dat er verschil was ontstaan tussen de Juliaanse kalender en het zonnejaar. Men sloeg daarom in 1582 de 5^e tot de 14^e oktober over.

De datum van Pasen valt voor ons op de eerste zondag nadat het volle maan is geweest als de lente is begonnen op 21 maart.

De eerste dag der week

De opstanding van Christus vond plaats op de eerste dag der week. In het Evangelie lezen we al over het bijeenkomen van de discipelen op de eerste dag der week. De Heere Jezus verschijnt niet alleen op de Opstandingsdag, maar Hij verschijnt ook een week later op dezelfde dag (Joh.20:19). Gods Geest wordt met Pinksteren uitgestort op de eerste dag der week. Verder lezen we in Handelingen: 'En op den eersten dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken, handelde Paulus met hen, zullende des

anderen daags verreizen; en hij strekte zijn rede uit tot den middernacht' (Hand. 20:7). De verhoogde Christus verschijnt aan Johannes op Patmos op de dag des Heeren. Hij getuigt dat Hij dood geweest is maar leeft.

Iedere zondag herinnert ons dan ook aan de opstanding van Christus. Door Zijn opstanding is Gods Woord een kracht Gods tot de zaligheid. Doden horen de stem van de levende God.

Eén bijzondere dag per jaar

In de eerste en tweede eeuw werd door kerken op een verschillend tijdstip per jaar extra aandacht gevraagd voor het heilsfeit van Pasen. Er waren christenen die deden dat op dag van het joodse Pascha, de 14e Nisan. Pasen viel dan nooit op zondag. Dit waren christenen, wellicht joodse christenen, in de kerk van Klein-Azië. Hier valt Pascha en Pasen samen. Deze christenen werden "quartodecimannen" genoemd, mensen van de veertiende dag. Zij wilden geen Pasen los van het joodse Pascha.

In de kerken van het westen verschoof men de datum van Pasen naar de eerste zondag na de 14^e Nisan. De band met het Jodendom bleef zo bewaard. Aan de andere kant viel er accent op de dag van de opstanding van Christus: de zondag. Het concilie van Nicea (325 n. Chr.) probeerde hier meer eenheid in te brengen. Op deze synode is aanvaard dat de eerste zondag na de eerste volle maan in het voorjaar de feestdag van de opstanding (Pasen) was. Een ieder hield zich echter niet aan de uitspraak van het concilie.

Lijden en opstanding

Bij het begin van het christendom wordt "Pascha" vooral verstaan als lijden. Daarnaast spreekt men over een voorbijgaan van het verderf en een overgang van de dood naar het leven. In deze oud-christelijke paasviering zijn het kruis en de opstanding van de Heere Christus ten nauwste aan elkaar verbonden. Alle nadruk ligt echter op het lijden van Christus als het Paaslam. 'Deze Christus is het Die ons uit de slavernij tot vrijheid gered heeft...'. 'Hij is het Lam ter slachting; het Pascha van ons heil'.

In de vierde eeuw echter breekt in het Westen steeds meer het inzicht door dat Pasen niet alleen met het lijden van Christus als het Lam van God te maken heeft. De overgang van de zonde naar de gerechtigheid, het wegdoen van de oude zuurdesem, en de overgang van de dood naar het leven, ook in het persoonlijk leven, komen meer centraal te staan. Het is vooral Augustinus die het woord Pascha niet alleen met lijden verbindt, maar ook met deze overgang. Augustinus schrijft in één van zijn brieven dat wij Pasen niet alleen in acht nemen om ons de feiten van de dood en de opstanding van Christus in de herinnering te roepen. 'Maar daar de apostel schreef: 'Welke overgeleverd is om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking' (Rom. 4:25), ligt er in dat lijden en in de opstanding van de Heere ook een zekere overgang van dood naar leven opgesloten'.

Barendrecht,

ds. L. Terlouw

Het gaat niet anders:

waar Christus is,
daar moeten ook zijn Judas,
Pilatus, Herodes,
Kajafas en Annas;
dus waar Christus is,
daar is ook Zijn kruis,
óf het is de rechte Christus niet.

Maarten Luther

Geref. Gemeente Aalburg neemt nieuw kerkgebouw in gebruik

Vrijdagavond 15 maart 2013 heeft onze gemeente haar nieuwe kerkgebouw in gebruik genomen in een speciale dienst waarin ds. H. Hofman, consulent van de gemeente, voorging. Vooraf werd het kerkgebouw door de voorzitter van de bouwcommissie, ouderling S. Muilwijk, overgedragen aan de kerkenraad. Deze memoreerde enkele zaken over het ontstaan van de gemeente en het bouwproces.

De gemeente is in 1920 ontstaan als afdeling van Veen. In 1929 is er een houten kerk geplaatst, op 5 september 1929 heeft ds. J. Overduin het in gebruik genomen. De tekstwoorden voor deze avond zijn 1 Koningen 8:29. Op 25 september vindt de instituering van de gemeente plaats door ds. J. Overduin. In 1953 besluit de ledenvergadering om tot nieuwbouw over te gaan, omdat het oude gebouw te klein was en vele gebreken vertoonde. Het nieuwe kerkgebouw wordt op 26 januari 1954 in gebruik genomen. Ds. W. Hage heeft als tekstwoorden 1 Petrus 2:4 en 5. In verband met de groei van de gemeente en van de catechisatiegroepen en verenigingen is er in 1976 een vergaderzaal voor 200 personen aangebouwd. In 2008 is op verzoek van de leden een bouwcommissie ingesteld, die plannen heeft uitgewerkt voor verbouw of nieuwbouw. Op 29 mei 2009 is met meerderheid

van stemmen gekozen voor het bouwen van een nieuwe kerk. Het kerkgebouw is een ontwerp van de architect D.C. Overduin van Architraaf architectenbureau uit Wijk en Aalburg. De hoofdaannemer van de ruwbouw was Bouwbedrijf Vos uit Nederhemert. In juli 2011 zijn de palen geboord en kon de bouw beginnen. Op 3 december 2011 is de gedenksteen ingemetseld door de voorzitter van de kerkenraad oud. A. Rozendaal. De afbouwwerkzaamheden zijn in eigen beheer met diverse onderaannemers en vele vrijwilligers gerealiseerd.

De voorzitter van de bouwcommissie spreekt zijn dank uit aan de architect voor de goede samenwerking en begeleiding van de bouw. De aannemer en onderaannemers wordt dank gezegd voor de vakkundige afwerking van het gebouw. Alsmede aan de vele vrijwilligers voor hun werkzaamheden, zodat er flink op de bouwkosten kon worden bespaard. De totale bouwkosten bedragen bijna 2 miljoen euro. Het kerkgebouw bevat ongeveer 450 zitplaatsen. Dit aantal is incidenteel uit te breiden met 100 zitplaatsen door een gedeelte van een zaal erbij te betrekken. Er is rekening gehouden met de mogelijkheid van realisatie van een galerij met 100 zitplaatsen. De kerk beschikt over een ruime hal, moderne keuken, drie zalen en een ruimte voor het jeugdwerk.

Ds. H. Hofman ging in deze bijzondere kerkdienst voor. Onder het zingen

van Psalm 119 vers 65 opende ds. Hofman de kanselbijbel. De tekst voor de prediking was Psalm 27:4 Het thema was: "De begeerte van David". Achtereenvolgens werd stilgestaan bij: 1^e blijken van dit verlangen, 2^e voorwerp van dit verlangen en 3^e vervulling van dit verlangen. Een begeerte heb ik begeerd. David werd gedrukt en gekweld, omdat hij niet kon opgaan met Gods volk onder de genademiddelen. Hij begeert weer te mogen wonen en om de dienst in Gods voorhoven bij te wonen. David wilde in Gods huis wonen, om de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel. Gemeente u mag vanavond samenkomen in een eenvoudig nieuw bedehuis, en is ook uw begeerte gelijk als David? Kom getrouw op onder Zijn Woord met de bede die David bad.

Aan het einde van de kerkdienst werden nog toespraken gehouden door achtereenvolgens de heer D.C. Overduin (architect), de heer G. Vos (aannemer), de burgemeester van Aalburg A.M.T. Naterop, ds. M. Karens (namens de classis) en door ouderling A. Rozendaal namens de kerkenraad. Op zondagavond 10 maart heeft student S.W. Janse onder het zingen van Psalm 119 vers 45 de kanselbijbel in de oude kerk gesloten.

Kerkenraad
Geref. Gemeente Aalburg

De gemeente Aalburg heeft haar nieuwe kerkgebouw in gebruik genomen.

BOEKENNIUWS

"Koningskinderen. Verhalen over Gods werk in het Oranjehuis", B. Hooghwerff; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 2508 9; 65 blz.; € 9,90.

B. Hooghwerff heeft na het boekje "Bloemen in het land" nu een deeltje geschreven over Koningskinderen. Hij deelt in zijn verantwoording mee dat deze verhalen over Gods werk in het Oranjehuis vaak tot in detail gebaseerd zijn op historische feiten. Hij verwijst naar een eerder geschreven boek van zijn hand "Op U zo wil ik bouwen. Een gouden draad in het huis van Oranje-Nassau".

Het boekje "Koningskinderen" heeft hetzelfde formaat als "Bloemen in het land". Ook in dit boekje staan prachtige tekeningen van Rino Visser. In twaalf hoofdstukken wordt verteld over het leven van Willem van Oranje, over zijn moeder Juliana van Stolberg, zijn broers Lodewijk, Jan, Hendrik en Adolf. En over zijn vrouwen, zoals Anna van Saksen. We kunnen de godsvrucht proeven in de verhalen over zijn moeder Juliana van Stolberg en zijn broer Lodewijk. We lezen van Willem van Oranje die het wereldse leven had geproefd. Toch mag hij door genade kiezen voor het volk van God. Heel mooi en teer wordt de sfeer getekend van de godsvrucht van moeder Juliana.

Een klein stukje uit hoofdstuk 7: 'Een leger, Willem. Een leger soldaten. Dat hebben we nodig. Dat moeten we bij elkaar brengen. En eerst geld natuurlijk. Veel geld. Om de soldaten te kunnen betalen. En wapens en kogels en kanonnen'. In een zaal van de Dillenburg zitten de broers bij elkaar: Willem, Lodewijk, Jan en Adolf. 'Wij kunnen die vreselijke Alva zijn gang niet laten gaan', zegt Lodewijk. 'Wij moeten de arme christenen in de Nederlanden te hulp komen.' 'Het is daar verschrikkelijk', zegt Willem. 'Als ik niet naar de Dillenburg was gevlucht, zat ik nu gevangen. Net als mijn vrienden Egmont en Hoorne. Hun wacht niet anders dan de dood'.

We lezen over de ontvoering van de zoon van Willem van Oranje, Philips Willem. Hij wordt naar Spanje gevoerd. In die tijd bidt Willem tot de opperste Potentaat der potentaten. Hij weet dan dat

de Heere zal helpen in deze strijd tegen de Spanjaarden.

Er is een hoofdstuk gewijd aan Charlotte de Bourbon, de latere vrouw van Willem van Oranje. Ze was tegen haar zin als non in het klooster geplaatst. Ze vlucht echter naar Heidelberg. Liefdevol verzorgt

ze Prins Willem na een moordaanslag op hem.

Het is een boek, dat ook geschikt is om voor te lezen. Het kan een middel zijn om de kinderen te vertellen van ons koningshuis. De Heere heeft wonderen gedaan in ons land. Hij heeft Willem van Oranje daarvoor gebruikt. Omdat we steeds minder de geschiedenisverhalen horen rond Willem van Oranje en de tachtigjarige oorlog, is dit boek belangrijk voor onze kinderen. Ze kunnen lezen dat de Heere Zijn volk had, ook onder de Oranjes. Maar ook dat Hij heeft gezorgd voor ons land. Dit boek is een mooi cadeau voor uw kinderen.

Veenendaal,

D. van Wijngaarden

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Houten:

ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;

Te Rotterdam-IJsselmonde:

ds. G. Pater te Oud-Beijerland;

Te Tholen:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Tricht-Geldermalsen:

ds. P. Mulder te Krimpen aan den IJssel.

BEDANKT

Voor Hoofddorp:

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Voor Katwijk aan Zee:

ds. A. Verschuure te Scherpenzeel;

Voor Nieuwdorp:

ds. J. Schipper te Dirksland;

Voor Nieuwerkerk en Nijkerk:

ds. G. van Manen te Elspeet;

Voor Woerden:

ds. W. Visscher te Amersfoort.

■ EXAMENS THEOLOGISCHE SCHOOL

Van **10 tot en met 12 juni 2013** zullen de examens op onze Theologische School gehouden worden. Op woensdag 12 juni hopen dan de kandidaten beroepbaar gesteld te worden. Vanaf **maandag 17 juni** (week 25) mogen de gemeenten een beroep op één van deze kandidaten uitbrengen.

De Koning van de Kerk mocht in Zijn ontferming en regering aan de studenten en

de gemeenten gedenken.

Deze mededeling is vooral van belang voor de kerkenraden i.v.m. de planning van vergaderingen.

Ds. J.J. van Eckeveld, voorzitter

Ds. M. Karens, secretaris

■ AFSCHEID DS. J. IJSSELSTEIN VAN HOUTEN

Op **maandag 1 april 2013 (2^e Paasdag)** zal ds. J. IJsselstein, zendingspredikant van de Geref. Gemeente te Houten, in een kerkdienst afscheid nemen van onze gemeente in verband met het aannemen van het beroep van de Geref. Gemeente te Kampen. Deze dienst wordt gehouden in ons eigen kerkgebouw, de Eskol-kerk, Poldermolen 1 en begint om 10.00 uur.

Kerkenraad Geref. Gemeente Houten

■ AMBTSDRAGERSBIJENKOMST INZAKE PERSBELEID

Hierbij willen wij u attenderen op de laatste ambtsdragersconferentie inzake "Omgaan met de pers" die door het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening wordt georganiseerd. Inmiddels heeft in de P.S.-en Noordwest, Oost en Zuid een conferentie aangaande dit onderwerp plaatsgevonden. Gezien de reacties die wij ontvingen zijn deze avonden als heel zinvol ervaren. Voor de PS Zuidwest staat deze conferentie gepland op **7 mei 2013** in een van de zalen van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286,

aanvang 19.30 uur.

Wij attenderen u erop dat wanneer de gemeente waarvan u lid bent niet onder genoemde PS valt u zich toch voor deze bijeenkomst aan kunt melden. Dit kan tot uiterlijk **1 mei 2013** bij het Kerkelijk Bureau, tel. (0348) 489900 of via kbgg@cbgg.nl. Wilt u bij uw aanmelding de volgende gegevens vermelden: naam, adres, tel.nr. en e-mailadres.

Deputaatschap
Kerkelijke Dienstverlening

■ MEDEDELING DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE ZAKEN

Ds. P.L. Bazen, predikant van de Netherlands Reformed Congregations of the United States and Canada te Picture Butte (Canada), heeft het voornemen voor een bezoek in Nederland te zijn van **15 tot 26 april**. Wij wensen hem en zijn vrouw een goede reis en een gezegende tijd in de kring van onze gemeenten.

ds. W. Harinck, secretaris

■ ENGELSTALIGE KERKDIENTST TE 'S-GRAVENPOLDER

Ds. P.L. Bazen, predikant van onze zustergemeente te Picture Butte (Canada), hoopt in april korte tijd in Nederland te zijn. Hij is bereid gevonden op **woensdag 17 april** voor te gaan in een Engeltalige kerkdienst in de Elimkerk van onze gemeente. Belangstellenden uit andere gemeenten zijn ook hartelijk welkom. Aanvang 19.30 uur.

Kerkenraad Geref. Gemeente 's-Gravenpolder

■ VERGADERING PARTICULIERE SYNODE ZUID

De Particuliere Synode Zuid hoopt op **donderdag 11 april** te vergaderen in de Sionkerk in Goes. Aanvang 9.30 uur. De hieraan voorafgaande bidstond zal gehouden worden op **woensdag 10 april**, aanvang: 19.30 uur, in de Bethlehemkerk te Terneuzen. De preses van de vorige vergadering van de P.S. Zuid, ds. G.J.N. Moens, hoopt in deze dienst voor te gaan.

Namens de roepende kerk, de Geref. Gemeente Terneuzen,
M. Simons, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 1 FEBRUARI 2013 TE ZOETERMEER

Bij toerbeurt opent namens de roepende kerk van Naaldwijk ds. G.W.S. Mulder de vergadering. Hij laat zingen Psalm 19:5, leest Lukas 19:11-27 en gaat voor in gebed. Hij memoreert het volgende:

- In de gemeente Gouda werd herdacht dat ds. G. Clements 12½ jaar aan de gemeente verbonden was.

- In Moerkapelle was ouderling J. van der Lee op 3 januari 25 jaar ambtsdrager. Eerst enkele maanden als diaken en daarna als ouderling. Vanaf 1 augustus 2005 vervult hij ook de functie van pastoraal werker in de gemeente Moerkapelle. Ouderling A. Louter mocht gedenken 25 jaar te dienen als ouderling.

- In Stolwijk diende ouderling J.C. de Jong 12 ½ jaar.

De tijdelijk preses spreekt een meditatie uit naar aanleiding van Luk. 19 vers 13b: "... en zeide tot hen: Doet handeling, totdat ik kom".

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. W. Harinck, assessoren: ds. J. van Rijswijk en ds. G. Hoogerland, quaestor: oud. G.M. van Winkelen en scriba: oud. J. Bloemendaal.

Adviseurs: de emeritus predikanten ds. J. Driessen en ds. H. Paul.

De begroting 2013 van het Classicale Evangelisatie Commissie wordt goedgekeurd.

De bijdrage voor 2013 blijft ongewijzigd op € 4,00 per lid en dooplid.

Vertrek ds. J. van Rijswijk. De scriba leest het verslag voor van de classiscontracta gehouden op 14 januari 2013 dat vooral betrekking heeft op het aanstaande vertrek van ds. J. Van Rijswijk naar de gemeente van Aalburg.

Ds. Harinck richt zich met enkele hartelijke woorden tot ds. J. van Rijswijk die op 5 mei 2013 afscheid neemt van de gemeente van 's Gravenzande. Hij zegt hem hartelijk dank voor het verrichte werk binnen de classis en voor de broederlijke verbondenheid.

De gemeente van 's Gravenzande wenst hij toe dat de Opperherder in het midden van de gemeente mag blijven. Door het aanstaande vertrek van twee predikanten is een aantal consulentenschappen gewijzigd.

De nieuwe verdeling wordt:

Benthuizen	- ds. W. Harinck
Gouda	- ds. G. Hoogerland
's-Gravenzande	- ds. G. Hoogerland
Naaldwijk	- ds. G. Hoogerland
Stolwijk	- ds. G.W.S. Mulder
Zoetermeer	- ds. G. Clements

Emeritaatsaanvraag ds. A.B. van der Heiden.

Hiervoor zijn aanwezig de deputaten art. 49 DKO: ds. J.J. van Ekeveld en ds. G. Heijkamp.

De voorzitter leest de brief voor van de kerkenraad van de gemeente van Benthuizen d.d. 16 januari 2013. De kerkenraad heeft bewilligd, hoewel met spijt, in het verzoek van hun predikant ds. A.B. van der Heiden tot het verlenen van emeritaat

in verband met het bereiken van de 70-jarige leeftijd en de noodzakelijke beperking van zijn werkzaamheden als gevolg van zijn leeftijd.

Vervolgens vraagt hij het advies van de deputaten. Bij monde van ds. Van Ekeveld stemmen zij van harte met dit verzoek in. "U heeft met ere en trouw mogen dienen", aldus ds. Van Ekeveld. De vergadering verleent vervolgens het emeritaat. De preses spreekt ds. Van der Heiden in hartelijke bewoordingen toe en memoreert de gemeenten die hij heeft mogen dienen en de deputaatschappen waarin hij zitting had of nog heeft en ook in het Curatorium.

De verkondiging van Gods Woord stond en staat centraal in uw dienst, aldus de preses. Dit is onmogelijk in eigen kracht, maar het is de getrouwheid van de Heere dat Hij de opening van het Woord gaf. Maar ook de genade en gaven voor de omgang met jongeren en ouderen in het pastoraat. De eeuwigheid zal de vrucht openbaren. Ook u moet zeggen: "treedt niet in het gericht met Uw knecht". Maar Zijn bloed wast van alle zonden. Hij hoopt dat ds. Van der Heiden nog geruime tijd Gods Woord en de sacramenten mag bedienen.

Hij wenst de scheidende predikant samen met zijn vrouw Gods onmisbare zegen toe en geeft hen de woorden mee uit Jesaja 46 vers 3 en 4.

Op verzoek van de voorzitter wordt ds. Van der Heiden staande toegezongen Ps. 121 vers 4.

Ds. Van der Heiden zegt de voorzitter hartelijk dank voor de gesproken woorden en het toezingen. Hij spreekt van een verwaardiging die de Heere hem schonk. Daarom is het zijn begeerte de Heere alle eer toe te schrijven.

Hij dankt de broeders van de classis voor de liefde die hij onder hen ondervonden heeft. Hij spreekt de wens uit dat de Heere in deze classis wil blijven wonen en werken.

Als afgevaardigden naar de Particuliere Synode Noordwest op 25 april 2013 te Zoetermeer worden gekozen: ds. G. Clements, ds. W. Harinck, ds. A.B. van der Heiden en ds. G.W.S. Mulder, en de ouderlingen: J. Bloemendaal, A.G. Bregman, G.H. Verweij en G.M. van Winkelen.

Op 7 juni 2013 is een ambtsdragersbijeenkomst in Zoetermeer. Het onderwerp is: Pastoraat rond het Heilig Avondmaal. Inleider is ds. G.J. van Aalst.

De afscheidsdienst van ds. A.B. van der Heiden is op donderdag 29 augustus 2013.

De leiding van het Driestar College gaat akkoord met een jaarlijks gesprek met de

kerkelijke gemeenten uit Gouda die tot de achterban van de school behoren.

Scheveningen wordt als roepende kerk aangewezen voor de vergadering die zal plaatsvinden op 5 juli 2013 als een kandidaat het beroep naar een van de classisgemeenten mag aannemen, of voor de dan volgende reguliere vergadering op 4 oktober 2013.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling A.G. Bregman van de gemeente van Naaldwijk. Hij laat zingen Ps. 145 vers 4 en gaat hij voor in dankgebed. Hierna sluit de preses de vergadering.

J. Bloemendaal, scriba

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2012

Pag. 466, **evangelisatiepost ALKMAAR**. M.i.v. 1 april 2013 vervalt hetgeen vermeld is omtrent: Evangelisatiepost, Kerkgebouw, Samenkomsten, Inloophuis en Bijbelshop, Info en Openingstijden inloop.

Hiervoor treden m.i.v. genoemde datum in de plaats:

Evangelisatiepost: "Bij de Bron", Willem Buytewechstraat 2, 1816 GJ Alkmaar, tel. (072) 5129195.

Samenkomsten: 10.30 en 16.30 uur.

Openingstijden inloop: dinsdag t/m zaterdag 11.00-15.00 uur.

Info: www.bijdebronalkmaar.nl

■ FACTUUR ABONNEMENTSGELD

Bij dit nummer treffen de zelfbetalende abonnees een acceptgiro aan voor de betaling van het abonnementsgeld over de periode **april 2013 t/m september 2013**. Het abonnementsgeld over deze periode bedraagt **€ 12,-**. Bedragen boven de € 12,- worden bij de verwerking geboekt als overbetaling.

Voor de vele overbetalingen die wij steeds mogen ontvangen zeggen wij u hartelijk dank! Het positieve exploitatiesaldo van De Saambinder komt ten gunste van de Emerituskas.

Wilt u bij uw betaling gebruik maken van de acceptgiro en deze betaling a.u.b. **voor 19 april 2013** uitvoeren? Met een tijdige betaling helpt u ons heel erg, er zijn meer dan 18.000 abonnees en het versturen van betalingsherinneringen kost tijd en geld! Bij niet-tijdige betaling moet daarom € 2,- aan extra (invorderings)kosten in rekening gebracht worden.

Indien u via automatische overschrijving of via internetbankieren betaalt, wilt u er dan voor zorgen dat de betaling wordt overgemaakt naar **banknummer 64327 t.n.v. De Saambinder te Woerden** onder vermelding van het **betalingskenmerk en/of het debiteurnummer?**

L.J. Goud,
penningmeester De Saambinder

Stephanuskerk te Hasselt. Organist: Kriston van Bommel. Collecte t.b.v. Theologische School Geref. Gemeenten.

Middelburg

Op **zaterdag 13 april** organiseert de Vereniging van Organisten van de Gereformeerde Gemeenten (VOGG), afd. zuidwest een psalmzangmiddag in de Gasthuiskerk in Middelburg. Dhr. K. van Luik uit 's Gravenpolder houdt een lezing over "Psalmen door de eeuwen heen", waarbij het Kamerkoor Resonance o.l.v. Peter Marijs diverse psalmvoorbeelden ten gehore zal brengen. Organist Eric Quist uit Tholen, die ook enkele psalmimprovisaties zal verzorgen. Aanvang: 14.00 uur. Voor meer informatie: www.kerkenmuziek.nl

BERICHTEN

■ KERKELIJK BUREAU KRIJGT NIEUWE DIRECTEUR

Het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening deelt u mee dat met ingang van 1 april 2013 de heer B.W. Drost benoemd is tot directeur van het Kerkelijk Bureau. De heer Drost (36), woonachtig in Gouda, is gehuwd en heeft vijf kinderen. De heer Drost is reeds vanaf 2000 werkzaam bij het Kerkelijk Bureau. Hij volgt de heer P. Verweij op, die met ingang van 1 augustus 2013 gebruik zal maken van vervroegde uittreding. De heer Verweij is sinds 1998 als directeur aan het Kerkelijk Bureau verbonden. In deze periode is het personeelsbestand gegroeid van drie personen (2,5 FTE) naar acht personen (6,5 FTE) wegens uitbreiding van de werkzaamheden.

■ VRIJWILLIGERS ZENDINGSDAG GEZOCHT

Voor de komende zendingdag, op zaterdag 22 juni 2013 in Gorinchem, is ZGG op zoek naar jongeren die willen helpen. Ben jij 14 jaar of ouder en wil je oppassen in de kindercrèche of wil je helpen bij de knutselworkshop? Geef je dan nu op via www.zendingdag.nl. Je kunt ook bellen naar 0348-489950. Alvast bedankt voor je hulp!

■ TOERUSTINGSBIJENKOMST IN DRACHTEN

De vrouwenvereniging Lydia te Drachten organiseert op **10 april** een toerusting-

bijeenkomst in het bijgebouw van de Geref. Gemeente, De Singel 40, aldaar. Spreker: ds. A. Schreuder over het thema: 'Geweten en gewetensvorming. Aanvang: 19.30 uur (inloop met koffie/thee vanaf 18.45 uur). **Opgave** via tel. 0594-644548 (J. de With) of e-mail: familiebijlsma@kpnmail.nl (E. Bijlsma) Dames, jong en oud, van harte welkom!

■ PREKENBOEK VAN DS. A. VERSCHUURE

Onder de titel "Een melaatse gereinigd" zal er van ds. A. Verschuure een prekenboek met een viertal overdenkingen n.a.v. Markus 1:38-45 verschijnen. Het boek, een gebonden uitgave, gedrukt in een duidelijk leesbare letter, bevat 110 bladzijden. De prijs ervan bedraagt € 12,90, excl. verzendkosten.

De opbrengst van dit boek komt ten goede van de bouw van het nieuwe kerkgebouw voor de gemeente van Scherpenzeel. Deze uitgave zal ook via de boekhandel worden verkocht, maar dan zal de opbrengst ervan voor de kerk beduidend minder zijn. De prekenserie die naar verwachting half april 2013 uitkomt, is nu reeds te bestellen bij diaken R. Randewijk, tel. 0318-574363 of per mail: rrandewijk@kliksafe.nl

■ ZANGBIJENKOMSTEN Hasselt

Psalmzangavond met bovenstem **op zaterdag 6 april**, aanvang: 19.30 uur, in de

Rhenen

Datheensamenzangavond op **maandag 1 april**, aanvang: 19.30 uur, in de Cunerakerk te Rhenen. Opening, meditatie en sluiting door ds. G. Beens. Orgel: Pieter Heykoop. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

Woerden

Passie-avond op **zaterdag 30 maart** in de Bethlehemkerk, Oudelandseweg 50 te Woerden, m.m.v. het gemengd koor Preludium uit Woerden, organist Gerard Verweij. Opening en meditatie: ds. A.J. de Waard. Aanvang: 20.00 uur. Collecte voor bestrijding onkosten.

■ SNUFFELMARKT TE LISSE

Snuffelmarkt (met verschillende activiteiten) op **zaterdag 6 april** tussen 9.00 en 16.00 uur op de locatie Onderwaterhallen, Achterweg-Zuid 33A te Lisse. De opbrengst is voor Zending, Evangelisatie en de Jeugdbond.

■ SCHOOL EN NETWERK BIJeenKOMST PROBLEMATIEK (HOMO-)SEKSUALITEIT

In het reformatorisch onderwijs en binnen de kerken is er toenemende aandacht voor de problematiek van (homo-) seksualiteit. Veel scholen en kerken worstelen met deze problematiek: handelingsverlegenheid wordt ervaren. In de hulpverlening is inmiddels veel ervaring en deskundigheid opgebouwd.

Op **woensdag 24 april** wordt er een netwerkbijeenkomst gehouden in AC De Meern van 16.00-21.00 uur. Kosten voor deelname zijn, all-in, € 75,- p.p.

Met deze netwerkbijeenkomst wil de stuurgroep een brug slaan om school en kerk toe te rusten in het omgaan met deze thematiek.

Dr. R. Seldenrijk zal een lezing verzorgen. Daarnaast zijn er enkele deelsessies 'leerlingenzorg' en pastorale zorg' met medewerking van: dhr. A.C.H. van Vuuren (Hoornbeek College), dhr. E.J. Verbruggen (de Vluchtheuvel), dhr. M. Last en H. Murre (werkgroep familierondom)

Organisaties als de Vluchtheuvel, Eleos, Driestar Educatief, RMU en de VGS zijn aanwezig met materialen die ingezet kunnen worden in school en kerk.

Voor aanmelding en/of informatie kan de website van de VGS worden geraadpleegd of contact worden opgenomen met P.W. Moens, p.w.moens@vgs.nl

■ EEN GEZELLIGE VAKANTIEWEEK VOOR 50+!

Bent u op zoek naar een gezellige vakantie? Een week waarin u mensen ontmoet, die gelijkgezind zijn? Bent u nog redelijk mobiel en voldoende zelfstandig? Dan

zijn onze vakantieperiodes vast iets voor u! De vakantieperiode in Ede is volgeboekt, maar in Zeddam zijn nog plaatsen beschikbaar voor dames, heren of echt)paren.

3-10 augustus: Hotel "Ruimzicht" in Zeddam.

Dit hotel is gelegen aan een doorgaande weg en is omgeven door een ruime, gezellige tuin met diverse terrasjes. Het ligt in een prachtig stukje Nederland.

De prijs per week is € 545,- p.p. Toeslag voor een eenpersoonskamer is € 25,-.

Opgave/inlichtingen: www.vrouwenbondgergem.nl/vakantieweken/50+ of tel.: 0318-552969 (mw. Bussink).

■ BIJeenKOMST REVOKE TE VEENENDAAL

Bijeenkomst van de Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echt)paren (Revoke) op **zaterdag 13 april** in de Pniëlkerk te Veenendaal, Ghandistraat 2. Lezing door Gatske Nieuwenhuizen (gynaecoloog i.o.) over: "In de spreekkamer van de gynaecoloog", overwegingen bij de medische mogelijkheden bij een onvervulde kinderwens.

Huishoudelijke vergadering om 16.30 uur. Maaltijd om: 17.30 uur.

Voor meer informatie en/of aanmelden: www.revoke.nl of tel. 0184-642253.

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDING

Tijdens een gemeenteavond op 21 maart jl. heeft de heer C. W. Bulten, lid van onze gemeente, uit handen van de burgemeester van Veere, de heer R. van der Zwaag, een koninklijke onderscheiding ontvangen. Vanaf 1969 begeleidt hij als organist de erediensten. Daarnaast verricht hij veel werk voor de plaatselijke evangelisatiecommissie, met name op de wekelijkse markt tijdens de zomermaanden in Domburg. Naast een helpende hand voor onze koster zien we de gedecoreerde wekelijks in de ruimte van stichting Dorcas, een christelijke stichting tot hulpverlening voor onze naaste in nood. Naast onze felicitaties voor hem, zijn vrouw en kinderen, bidden we het gezin Bulten toe de inhoud van Psalm 68 vers 10, die we aan het einde van deze feestelijke bijeenkomst hebben gezongen.

Kerkenraad

Geref. Gemeente Aagtekerke

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 31 MAART 2013 EERSTE PAASDAG

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 15.00 uur ds. W.J. Karels; Aalst 19.00 uur ds. B. Labee; Alblasersdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 en 18.30 uur stud. H.A. van Zetten; Apeldoorn 15.30 uur stud. C. van Ruitenburger; Arnhem 15.00 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen; Bodegraven 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Borssele 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer en 18.00 uur stud. P.D. den Haan; Boskoop 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Breda 14.30 uur ds. H. Hofman; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en

16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.15 uur ds. R. Kattenberg; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Enter 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 14.00 uur ds. C. Sonneveld; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J. van Rijswijk en 18.30 uur stud. S.W. Janse; Haamstede 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hen-

drik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hoofddorp 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 19.00 uur ds. P. Mulder; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. A.J. Gunst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. J. van Laar; Leerdam 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Lelystad 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 uur ds. J. IJsselstein; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.00 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 11.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. G. Clements; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerter Aa 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur stud. C. van Ruitenburch; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Oostburg 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 15.00 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 19.00 uur ds. M. Joosse; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. J. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Sint Philipsland 14.30 uur ds. J. Schipper; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. L. Terlouw; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 14.30 uur ds. E. Bakker; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 15.00 uur stud. S.W. Janse; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 16.30 uur ds. J.

IJsselstein; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 16.30 uur ds. H. Paul; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 14.00 uur stud. P.D. den Haan en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Westzaan 15.30 uur stud. H.A. van Zetten; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. C. Harinck; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ MAANDAG 1 APRIL 2013 TWEDE PAASDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 11.00 uur stud. H.A. van Zetten; Aalst 9.00 uur stud. H.A. van Zetten; Alblasterdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Barendrecht 10.00 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 11.30 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Brakel 9.00 uur stud. C. van Ruitenburch; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dirksland 10.00 uur ds. J. Schipper; Dordrecht 10.00 uur ds. H. Hofman; Ede (Verl. Maanderweg 33) 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 11.00 uur ds. R. Kattenberg; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenhage 10.00 uur zie Scheveningen; 's-Gravenzande 9.00 uur ds. J. van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M. Joosse; Hilversum 10.00 uur ds. J.M. Kleppe; Houten 10.00 uur (afscheidsdienst) ds. J. IJsselstein; Kapelle-Biezelinge 11.00 uur stud. S.W. Janse; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 9.30 uur ds. S. Maljaars; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur stud. J. van Laar; Kruiningen 9.30 uur ds. C. Sonneveld; Leerdam 11.00 uur ds. M. Karens; Lelystad 9.00 uur ds. R. Kattenberg; Meliskerke 9.30 uur ds. G.J.N.

Moens; Melissant 10.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 11.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 uur ds. A. Vermeij; Mijdrecht 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Moerkapelle 9.30 uur ds. G. Clements; Naaldwijk 11.00 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Nijkerk 12.00 uur ds. D. de Wit; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. C. Hogchem; Poortugaal 19.30 uur ds. C. Neele; Poortvliet 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rhenen 9.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Scherpenisse 9.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 9.00 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. J. Driessen; Sint Annaland 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; Sliedrecht 9.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. P. Mulder; Stolwijk 10.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. M.J. van Gelder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 9.00 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Waardenburg 9.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 11.15 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 9.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 uur stud. P.D. den Haan; Woerden 11.15 uur ds. A.J. de Waard; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 11.15 uur ds. G. Pater; Zwolle 11.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 2 APRIL 2013

Eindhoven 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Eindhoven 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Oosterland 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ WOENSDAG 3 APRIL 2013

Borssele 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Leiderdorp 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Nieuwdorp 19.30 uur ds. W. Silfhout; Nisse 19.30 uur ds. G. Beens; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Rilland-Bath 19.30 uur stud. S.W. Janse; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

■ DONDERDAG 4 APRIL 2013

Aalst 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Karens; Gouda 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Clements; Kamperland 19.30 uur ds. A. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 14.15 uur

(huw.bev.) ds. P. Mulder; Leerdam 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. W.J. Karels.

■ VRIJDAG 5 APRIL 2013

Barneveld-Zuid 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Bredeweg; Nieuwdorp 14.00 uur (huw. bev.) ds. J.M.D. de Heer; Nunspeet 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Waarde 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. Harinck; Westkapelle 15.00 uur (huw.bev.) ds. G.J.N. Moens.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 31 MAART 2013 EERSTE PAASDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ MAANDAG 1 APRIL 2013 TWEDE PAASDAG

Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

PSALMZANGAVOND

Grote Kerk Elburg
met Genemuiders bovenstem
DV za 20 april - 19.30 uur
Organist: Pieter Heykoop
Toegang vrij !

Het kroningsfeest van
Koning Jezus

ds. J. Mijnders
Lectori Salutem

€ 2,00

Gratis brochure bij
bestelling vanaf € 10,-

LS
Lectori Salutem

Genoemde prijzen zijn excl. verzendkosten.

Meer uitgaven op onze website en bij de boekhandel.
www.ripepublishing.com - Tel. 0113 - 613 740 / 0341 - 251 351

ADVERTENTIES

Heden nam de Heere weg ons geachte en trouwe oud-presidente en oud-lid van onze vereniging:

mevr. M. Koppejan-Maljaars

in de leeftijd van 91 jaar

Sterke de Heere de achtergebleven familie en heilige Hij deze roepstem aan ons aller hart.

vrouwenvereniging "Tryfosa" Oostkapelle

TE KOOP of TE HUUR:

Twee-onder-een-kapwoning,
Verlengde Schoolstr. 9 **OCHTEN**.
5 slaapkamers, vrijstaande, ged.
geïsoleerde garage (9 x 3 mtr.)
verdeelt in 3 ruimten.

Op loopafstand van kerk, school
en winkels. Perceelopp. 253 m².

Vraagprijs € 259.000,=
of € 825,= p/mnd. excl. nuts.
Beschikbaar d.v. mei 2014,
eerder in overleg.

Fam. C. Vreeken 06-12 73 50 48
of 0344 - 64 34 74

TE HUUR GEVRAAGD:

Woonruimte voor jonge,
alleenstaande, nette vrouw.
Nabij centrum **BARNEVELD**.
Tel. 06-22855887

Te koop:

3-kamerapp. in Gorinchem
Kan gestoff./deels gemeub. aanv.
worden. Banneweg 425
Meer info: funda.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg
voor uw begravenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Oosterland (Zld): vak.huis te huur,
2/4 pers, mooi/gezellig,
vrij uitzicht, CV, tel: 0111-644950

**Ameland - Terschelling -
Hardenberg - Ommen -
Bakkeveen/Frl. 12 km v. Drachten**
chalets/stacars t.h. v.a. € 125 p.w.
koopje Tel. 0512-516096
www.vdsluisvakanties.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp
aan kinderen, jongeren en volvas-
senen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
psychologisch onderzoek,
indicatieaanvragen en onderzoek,
begeleiding en training van mensen
met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Per 1 mei voor werkend meisje te huur in **Bennekom**: royale zitkamer (met keukenblok) en slaapkamer, met gebruik van badkamer.
Tel. (0318) 41 81 69.

Nieuwe methode Engels voor groep 7 en 8 van de basisschool
Raadpleeg voor meer informatie
www.stepping-up.nl

Nunspeet: Te huur voor vakantie, ruim 7persoons zomerhuisje, 4 slaapkamers, wasautomaat, diepvries etc. Nette bewoning vereist. Vrij voor wk 31 en na wk 32
Inlichtingen: tel: 0653849143

Vakantie op de Veluwe
Camping Weijdehorst
Voor openingsacties kijk dan op onze site. www.weijdehorst.nl
of bel 0577-402520

Aankomend **PABO-studente** is voor het schooljaar 2013-2014 op zoek naar een rustig kostadres in **GOUDA**, bij echtpaar of oudere dame. Telnr: 06 45829324.

Auto's te huur
in Chilliwack BC, Canada.
ScenicRentalBC@gmail.com
of 001-604-799-7607

 De Betuwehof Zorg
Dagbesteding
Op eigen sfeer

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Psalmzangavond met bovenstem
DV zat. 6 april: Grote kerk Elburg
aanvang: 19.00 uur - toegang: vrij

Peter Wildeman: orgel
Ds. A. Schot: meditaties

Te huur in Voorthuizen
luxe 4-6 p. chalet op rustig park
in buitengebied, veel privacy
inform.? chaletvh@live.nl

Voor een fijne vakantie, gewoon een paar dagen er tussen uit!
Pension E. Knuivers, Ribeslaan 4 te Rhenen is een gastvrij familie-pension gelegen aan de rand van Rhenen, een stad gelegen in het bosrijke Heuvelrug en Grebbeberg bossen. Tel.: 0317-614773 bgg
06-19856085 info@knuivers.com

PASSIO
psychosociale hulpverlening & gezinsbegeleiding

Volwassenen
Jongeren
Gezin

Veenendaal & Zierikzee
Beschikbaar voor u ook buiten kantoor tijden:
06 407 085 78 - www.praktijk-passio.nl

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

 VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Kamperen bij Nederlandse boer in ZW-Frankrijk. Veel wandelmogelijkheden, zon, rust, ruimte.
Fam. Hoogendoorn.
wimenaddy@orange.fr

Huizen Adrien
Vakantiebungalows in Tsjechië

Telefoon +31 (0)345 65 10 58
info@adrien.nl • www.adrien.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Gunstige prijzen in het prille voorjaar!

Zoek en boek uw Texel-vakantie!

www.deverrassing.nl
Of bel: 0222 31 89 06

ELSPEET, Restaurant 't Edelhert, uit eten in vertrouwde sfeer!
Uitgebreide menukaart, zondags gesloten. Speciale arrangementen voor verenigingen.
Meer info: www.t-edelhert.nl
of 0577-491234

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Voor € 495,- all-in per week staat uw stacaravan in Oostenrijk klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en recreatieactiviteiten voor jong en oud. Meer info bel 055 3030083 of www.es-vakanties.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

SGV
Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft ten doel de individuele en collectieve voorlichting aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen. U steunt ons als donateur al voor € 10,- per kalenderjaar. Donateurs krijgen de door onze stichting opgestelde principiële en praktische brochures en nieuwsbrieven gratis toegezonden. Mocht u interesse hebben in de brochures dan kunt u deze aanvragen.

Donateuraanmeldingen, vragen stellen en/of brochures opvragen kan via:

- E-mail sgv.voorlichting@kliksafe.nl
- E-mail sgv.secretariaat@kliksafe.nl
- Telefoon 0488-44 91 54

sgv.voorlichting@kliksafe.nl

WWW.DEFOTOKAARTENSHOP.NL
Voor de leukste fotokaarten.
Gehele opbrengst voor de Z.G.G.
Flinke korting voor verkopen/acties

Zin in een Veluwevakantie?

Casa Familia!

CHALETS OF KAMPEREN
Vakantiegevoelen op maat. Mooie locaties in de natuur én in de eigen Casa Familia sfeer!
Wie dat ervaart, wil elk jaar weer.

www.casafamilia.net
Voorthuizen, Kieftveen 30B
T 0342 - 478380

De verrassende zomer van Kreijkes!

Vraag de reisgids aan!

Hotel Waldeck

Gereserveerd hotel
5 dagen, eigen vervoer
DV 5 augustus

Aan het Meer van Ohrid

Jong en 30+
15-daagse vliegreis
DV 16 juli & 6 augustus

Prachtig Tsjechië

Cultuur en natuur
9-daagse busreis
DV 25 juni & 23 juli

Kreta

Jong en 30+
15-daagse vliegreis
DV 11 juli en 1 augustus

Roemenië

Compleet nieuwe rondreis
8-daagse vliegreis
DV 30 juli & 1 oktober

...en nog veel meer reizen op onze website!

Reformatrische reisorganisatie

t 0548-514 188

www.kreijkes.nl

Te koop in Genemuiden

mooi driekamer appartement
bouwjaar 2006 met garage.
Voor inlichtingen Makelaardij
Bonthuis Vaartjes tel. 038-3867033

Te huur aangeboden in Kampen

op mooie locatie appartement
voor 1 pers. ruime woonkamer
en 1 slaapkamer.
Eventueel gemeubileerd te
aanvaarden. Inl. 0525-661914.

Kleine boerencamping

in de ijsselvallei te Nijbroek
Familie Mekelenkamp
www.destriep.nl
Tel: 0571291624

.... GENIET VAN HONGARIJE

Ga er fijn even tussenuit naar het
beschouwelijke Zuid Westen; € 18,50
incl ontbijt. www.trefa-homes.nl

Wincoop
veiligheidstrainingen

Trainingen voor o.a. kerken, scholen, verenigingen en
andere identiteitsgebonden (zorg)instellingen
BEL OF MAIL GERUST VOOR ADVIES OF MEER INFO

Wincoop Veiligheidstrainingen B.V.
Anthonie Fokkerstraat 45 B - 3772 MP Barneveld
Telefoon (0342) 417 371 - Fax (0342) 417 286
E-mail info@wincoop-vt.nl

BHV
trainingen

(kinder)
EHBO
trainingen

AED
trainingen

Bekijk ons complete aanbod op www.wincoop-vt.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Van Manen
timmerbedrijf

kerkbanken
bankstofferings
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

Bijbels: een kostbaar geschenk

Steunt u het werk van Bonisa financieel, zodat Bijbels en
kinderbijbels uitgedeeld kunnen worden?

Hoe kunt u helpen?

Voor € 10,-
geeft u 2 Chinese
kinderbijbels

Voor € 17,50
geeft u 5 Bijbels in talen
van etnische minderheden

Voor € 25,-
ondersteunt u een evangelist
om de Bijbel uit te leggen

Voor € 50,-
bouwt u mee aan een kerk voor de
Lisu bevolking in de bergdorpen

Postbank 31.555.32 o.v.v. Bijbels / kinderbijbels
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse | www.bonisa.nl | 0252 - 41 82 69

Help mee
en betaal een Bijbel
voor Chinezen

Bonisa
ZENDING

Op zoek naar een kleinschalig reformatorisch woonzorgcentrum?

Huize Spoorzicht is een kleinschalig woonzorgcentrum in het landelijke buitengebied van Achterberg. In ons particuliere woonzorgcomplex worden ouderen in een vertrouwde, warme en huiselijke omgeving verzorgd.

Huize Spoorzicht heeft een reformatorische identiteit. We baseren ons in de zorgverlening op Gods onfeilbaar Woord en de daarop gebonde Drie Formulieren van Enigheid.

Er is nog plaats voor nieuwe bewoners!

Neem contact op, maak vrijblijvend een afspraak of vraag een brochure aan!

Cuneraweg 170-172
3911 RR Rhenen

T 0317 683 499
info@huizespoorzicht.nl
www.huizespoorzicht.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Uitnodiging

Alle echtparen die tot de doelgroep behoren, worden hartelijk uitgenodigd voor onze bijeenkomst op D.V. 13 april 2013 in de Pniëlkerk te Veenendaal, Ghandistraat 2. Aanvang 14.15 uur.

Gatske Nieuwenhuyzen (gynaecoloog i.o.)
zal een inleiding houden over

'In de spreekkamer van de gynaecoloog'
overwegingen bij de medische mogelijkheden
bij een onvervulde kinderwens

Voor informatie en aanmelden
zie onze website of bel (0184) 64 22 53

www.revoke.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk **donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk **maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ZOJUIST VERSCHENEN

ds. P. Blok

Elisa, de zoon van Safat Deel 5

De ambtelijke arbeid van Elisa kent een duidelijk begin en een duidelijk eind. Hij werd ingewonnen en overwonnen om de aangewezen weg te gaan en mocht zijn Zender volgen door goed gerucht en kwaad gerucht. Daarvan gewaagt ook dit vijfde en laatste deel met 36 overdenkingen over de arbeidstijd van Elisa.

De bediening van Elisa is tot onderwijs en rijke troost voor Gods gemeente. God zal Zijn erfdeel nooit begeven. Elisa mocht Gods raad uitdienen. Na een lange diensttijd mocht hij de eerlijk ontvangen profetenmantel afleggen. Een klein overblijfsel omringde hem toen zijn levenseinde kwam.
Geb. 340 blz.

Deel 1 t/m 4: **14,90** per deel

Met dit vijfde en laatste deel komt ds. Blok tot een afronding van zijn overdenkingen over het leven van Elia en Elisa.

verleend bij de boekhandel

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

KO1319

www.gebrkoster.nl

Praktijk den Uijl verleent hulp bij

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 - 438 585 08
info@praktijkdenuijl.nl

We hebben gesprekslocaties in
Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Begrafenisonderneming De Kloe

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren

Tel. 0418 - 56 21 74

www.begrafenisondernemingdekloe.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

RST
Zorgverleners

Huishoudelijke hulp

“Wat heerlijk dat mijn woning op orde is”

Huishoudelijke hulp door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is een **vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **verpleging & verzorging**

Dorst

BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegraveniszorg.nl

Wij verzorgen *alléén* begravenissen

Te koop gevraagd
Theologische boeken
0577-401065

NIEUW: CD 4e Betuwse mannenzang
(psalmzang met bovenstem)
www.betuwsemannenmuziek.webklik.nl
A.J. Karens, t. 0488442031

Dienstbaar in vertrouwen

Piet Heinstraat 26 0548-520159 of 06-51911174
7461 EZ Rijssen www.gertjankreijkes.nl

Tegels... als geen ander

Vloertegels en wandtegels
meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²